

7. Ekonomie a vedení obchodu- Podnikové činnosti – 1. část

Ing. Hana Pospíšková

Klíčová slova

- Podnikové činnosti – rozdělení
- Výrobní proces – vstupy, výstupy
- Výrobní kapacita
- Majetek podniku a jeho rozdělení
- Zásobovací činnost
- Skladování
- Investiční činnost podniku- výnosnost, návratnost investice

Podnikové činnosti

- V každém podniku v průběhu hlavní činnosti dochází k přeměně vstupů ve výstupy.
- Hlavní činností budeme rozumět činnost, pro kterou byl podnik založen. Může se jednat o výrobu, obchod nebo poskytování služeb.
- V dalším výkladu budeme uvažovat pouze výrobní podniky
- Schéma : vztah mezi vstupy a výstupy

Hlavní činnost podniku I. - rozdělení

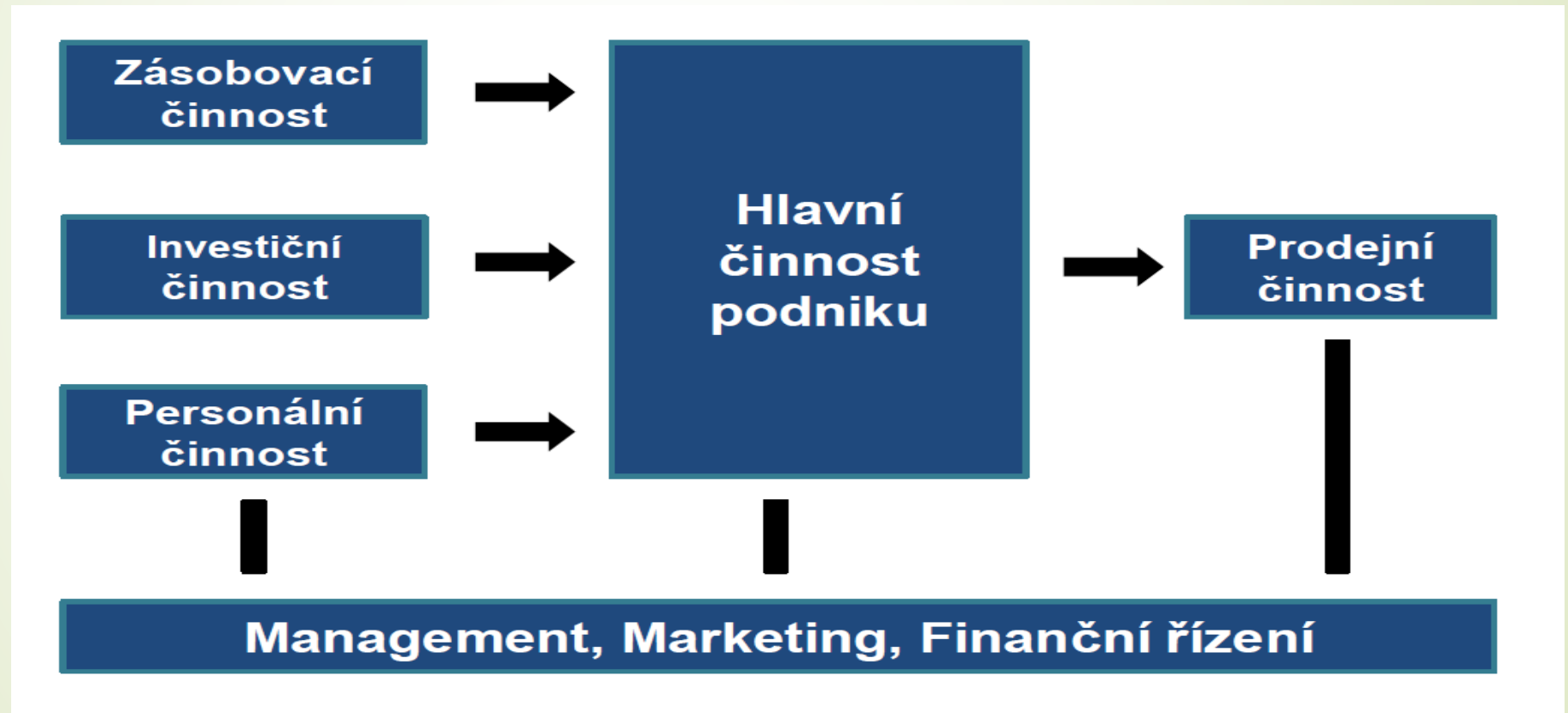
- Hlavní činnost je činnost, pro kterou byl podnik zřízen.
- Dělíme ji na:
 - **Výrobní**
 - **Obchodní**
 - **Poskytující služby**

Hlavní činnost podniku

- **Výsledkem hlavní činnosti jsou výkony podniku** (statky a služby), které jsou dále prodávány spotřebitelům.
- **Prodejem těchto výkonů** získává podnik největší část svých výnosů – **tržby**.
- Hlavní činnost ovlivňuje i ostatní podnikové činnosti.
- Kromě hlavní činnosti rozlišujeme u podniků i činnosti doplňkové, případně specifické.

Rozdělení podnikových činností

Podnikové činnosti

- V podniku probíhá několik navzájem propojených činností
- Zásobovací činnost – jejím úkolem je zajistit potřebné množství materiálu pro výrobu
- Investiční činnost – zajišťuje potřebného dlouhodobého majetku
- Personální činnost – zahrnuje činnosti spojené se zaměstnanci podniku
- Prodejní činnost – zajišťuje prodej podnikových výkonů
- Finanční řízení – plánování, rozpočty, kalkulace, účetnictví

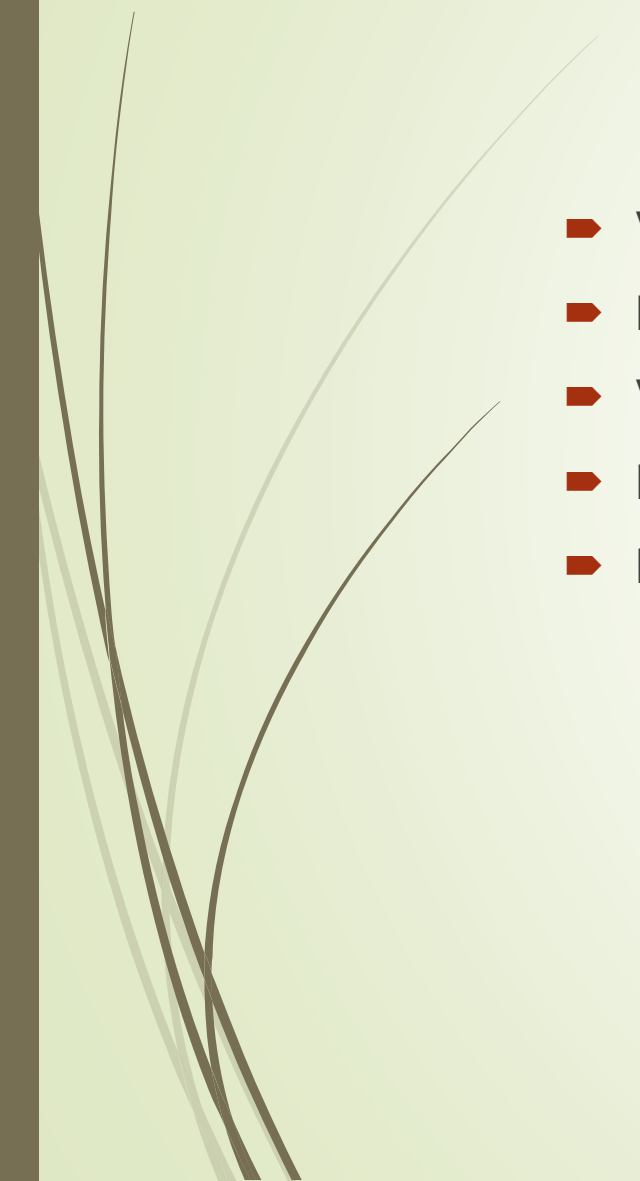

Výrobní činnost podniku

- **Výrobní činnost zajišťují v podniku výrobní útvary.**
- Výroba spočívá v přeměně výrobních faktorů (vstupů) ve výrobky (výstupy).
- **Výrobní proces v podniku probíhá ve 2 etapách:**
 - **1. Předvýrobní etapa** – technologická příprava, zajištění surovin
 - **2. Výrobní etapa** – zahrnuje již vlastní výrobu

Dělení vlastní výroby podniku

- **Vlastní výrobu můžeme členit na:**
 - **Hlavní výrobu** – výroba hlavních výrobků
 - **Vedlejší výrobu** – výroba náhradních dílů
 - **Doplňkovou výrobu** – zpracování odpadu z hlavní výroby
 - **Přidruženou výrobu** – má zcela jiný charakter než hlavní výroba
-

Členění výrobního procesu

- **1. Podle stupně mechanizace**
- **Podle počtu vyráběných výrobků jednoho druhu**
- **Ad 1) podle stupně mechanizace**
- - **ruční výroba** – výroba, kdy práci vykonává člověk
- - **mechanizovaná výroba** – práci vykonává stroj řízený člověkem
- - **automatizovaná výroba** – práci vykonává stroj bez zásahu člověka
- **2. podle počtu vyráběných výrobků jednoho druhu**
- - **kusová výroba** – podnik vyrábí jeden či několik málo výrobků jednoho druhu
- - **sériová výroba** – podnik vyrábí větší množství výrobků jednoho druhu (vyrábí méně druhů)
- - **hromadná výroba** – podnik vyrábí velké množství výrobků jednoho druhu (vyrábí jeden či několik málo druhů výrobků)

Výrobní kapacita

- - je maximální množství produkce, které může podnik vyprodukovat za určité časové období (hodinu, týden, měsíc) za optimálních podmínek
- **Výrobní kapacita je závislá na:**
 - 1) výkonnosti strojního zařízení
 - 2) počtu zařízení
 - 3) využitelném časovém fondu
- **Výrobní kapacita =** počet zařízení x výkonnost zařízení x časový fond stroje

Vybavení podniku vstupy

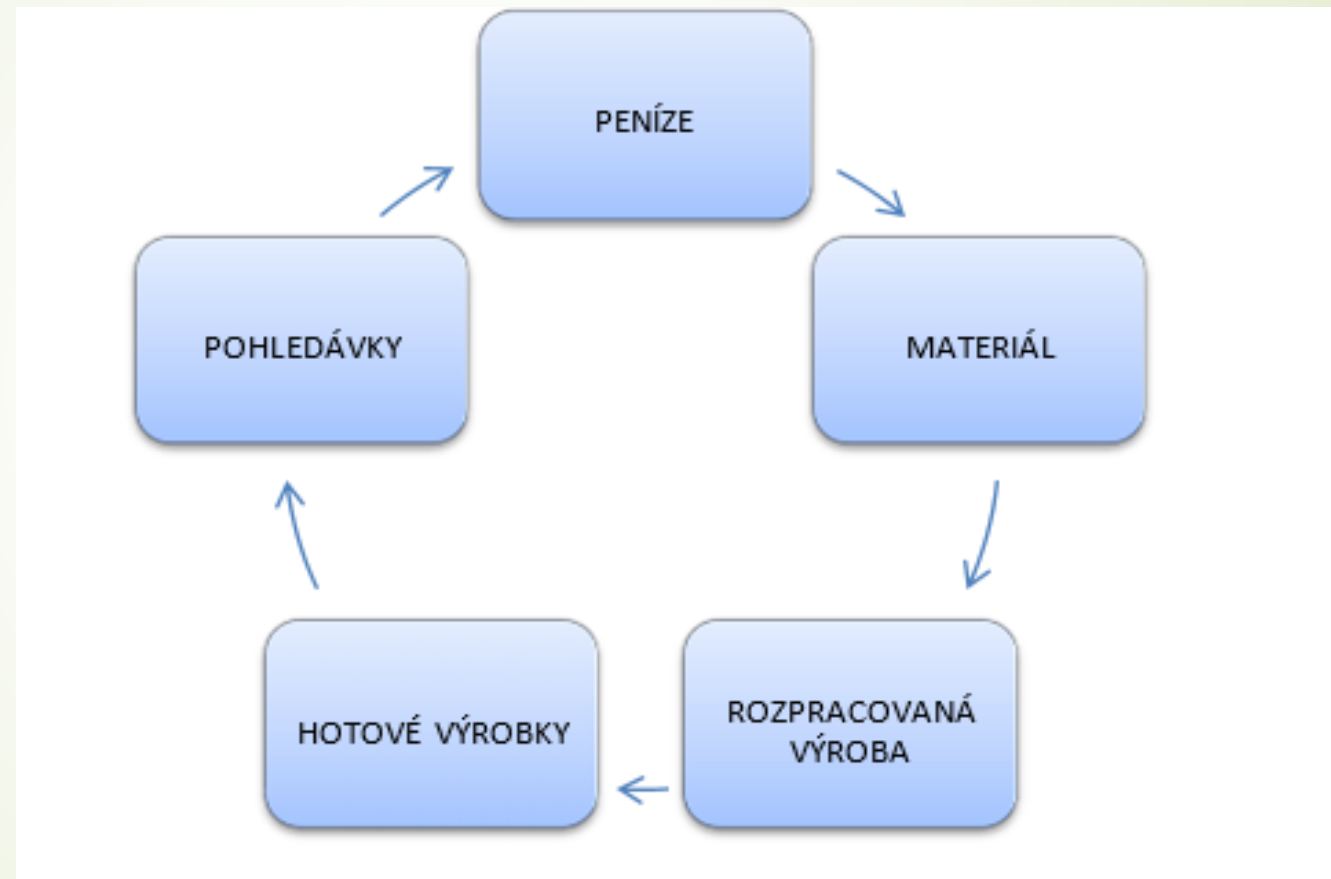
- ▶ Aby podnik mohl vyrábět, musí být vybaven oběžným majetkem.
- ▶ **Oběžný majetek** v podniku je zastoupen v různých formách
- ▶ materiál,
- ▶ rozpracovaná výroba,
- ▶ hotové výrobky,
- ▶ peníze v pokladně,
- ▶ peníze na účtech v bance,
- ▶ pohledávky
- ▶ krátkodobé cenné papíry
- ▶ Jedna forma oběžného majetku přechází v jinou. Je žádoucí, aby oběžný majetek byl v neustálém pohybu a aby přeměna jeho forem proběhla co nejrychleji. Ekonomové takový proces pohybu a přeměny oběžného majetku nazývají koloběh oběžného majetku nebo oběžných aktiv

Koloběh oběžného majetku

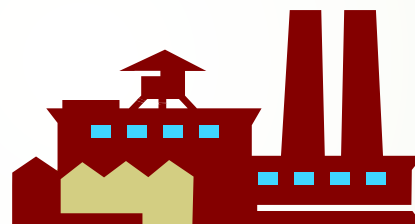
- ▶ Za peníze je nakoupen materiál, z něj vznikají nedokončené výrobky a následně hotové výrobky. Jejich prodejem a vystavením faktur pohledávky. Celý koloběh se uzavře, když odběratelé uhradí pohledávky a podnik získá peníze v hotovosti nebo jsou mu připsány na účet v bance.
- ▶ Doba, za kterou projde oběžný majetek všemi formami koloběhu, se nazývá **rychlost obratu**.
- ▶ Rychlost obratu by měla být co nejvyšší, protože zrychlení obratu přináší vyšší výnosy a také zisk.
- ▶ Koloběh ilustruje následující obrázek

Koloběh oběžného majetku

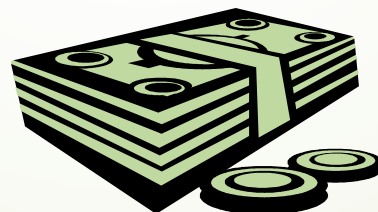

MAJETEK PODNIKU

- PŘEDSTAVUJE HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDKY K ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI PODNIKU
- MAJETEK PODNIKU LZE ROZDĚLIT NA:
- **DLOUHODOBÝ MAJETEK**

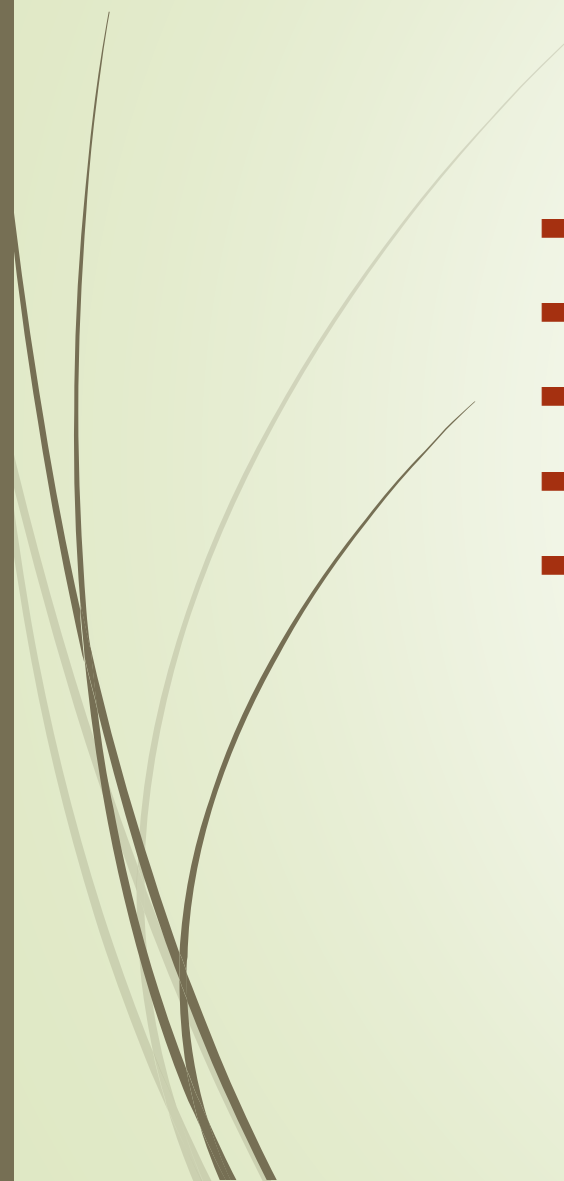

- **OBĚŽNÝ MAJETEK**

DLOUHODOBÝ MAJETEK

- JE MAJETEK DLOUHODOBÉ POVAHY
 - CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY:
 - DOBA POUŽÍVÁNÍ JE DELŠÍ NEŽ 1 ROK
 - POSTUPNĚ SE OPOTŘEBOVÁVÁ
 - U NĚKTERÝCH POLOŽEK JE URČEN LIMITEM CENY
-

ROZDĚLENÍ Dlouhodobého majetku

- DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK
- DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK
- DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

OBĚŽNÝ MAJETEK

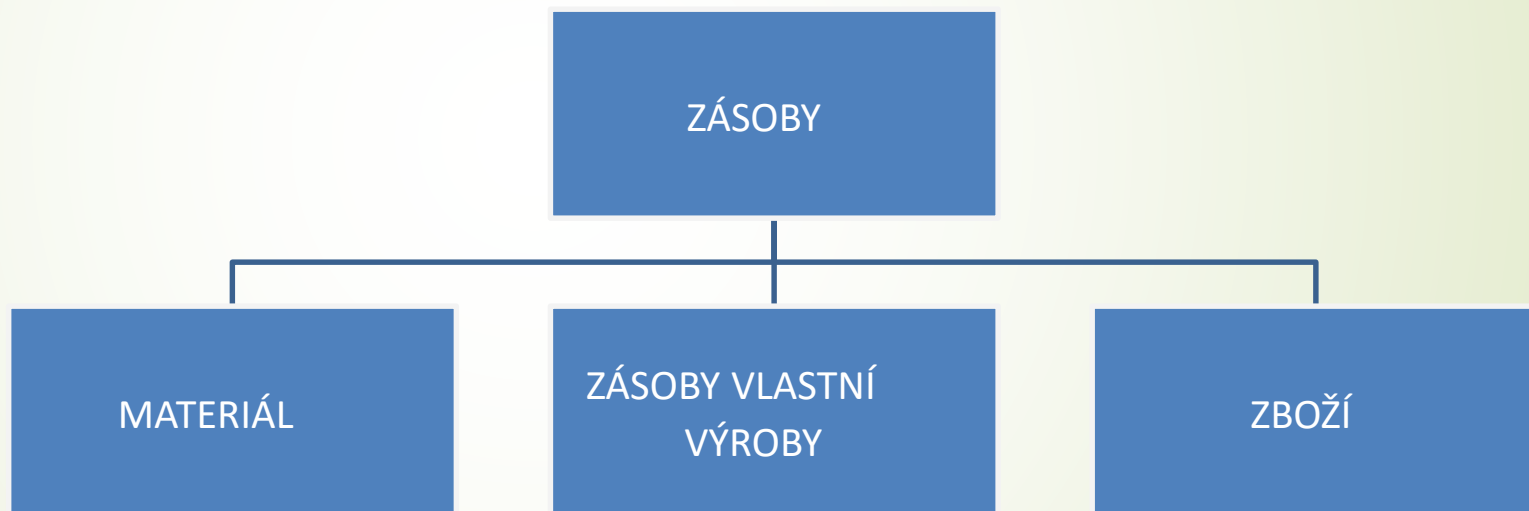
- JE MAJETEK KRÁTKODOBÉ POVAHY
- CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY:
- JEDNORÁZOVĚ SE SPOTŘEBOVÁVÁ
- MĚNÍ SVOU FORMU BĚHEM KRÁTKÉ DOBY
- - **ROZDĚLENÍ:**
- ZÁSoby
- POHLEDÁVKY
- KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

Základní struktura oběžného majetku

Základní struktura oběžného majetku

Hlavní složkou majetku jsou zpravidla **zásoby**. Jsou také tou částí oběžného majetku, které je v podnicích věnována velká pozornost. Další část výkladu se proto bude týkat zásob

Zásobovací činnost

- **Zásobovací činnost je jedna z důležitých podnikových činností.**
- **Její úkolem je zajistit dostatečné množství materiálu** pro výrobu
- Zajišťuje ji **zásobovací útvar**
- Při zásobovací činnosti je třeba dodržet tyto zásady:
- **Nakupovat jen to, co je potřeba**
- **Nakupovat jen tolik, kolik je potřeba**
- **Určit kdy a kolik nakoupit**

Zásobování podniku a logistika

- Zabezpečení podniku materiálem je tradičně označováno jako **zásobování**.

Zahrnuje tyto základní činnosti:

- stanovení velikosti nákupu,
- zabezpečení dodávky,
- skladování materiálu,
- výdej materiálu do spotřeby.
- Častěji se v souvislosti se zajištěním materiálu v podniku setkáme s označením logistika. Přesto naším cílem nebude se logistikou zabývat.
- **Logistika** zahrnuje všechny činnosti, které je nutné uskutečnit, aby byl výrobek předán zákazníkovi.

Zásobovací činnost I. – plánování zásob

➤ Zásobovací činnost zahrnuje tyto dílčí činnosti:

- 1. plánování zásob
 - 2. výběr vhodného zajištění dodávek
 - 3. nákupní
 - 4. skladování
 - 5. výdej zásob
- dodavatele a právní
činnost
ze skladu
-
- ```
graph LR; 1[1. plánování zásob] --> C[dodavatele a právní]; 2[2. výběr vhodného zajištění dodávek] --> C; 3[3. nákupní] --> C; 4[4. skladování] --> C; 5[5. výdej zásob] --> C; C --> D[činnost]; D --> E[ze skladu];
```

# Pořízení zásob - nákupem

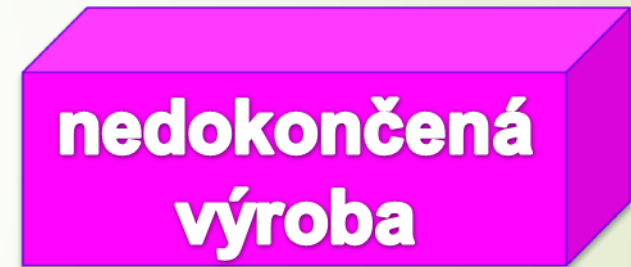
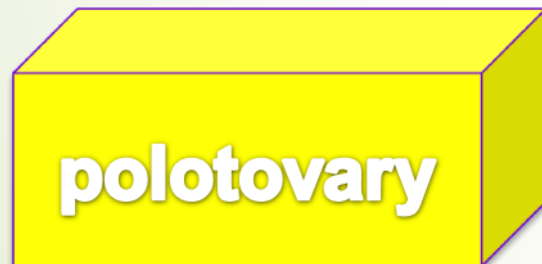
- ▶ materiál – základní materiál (suroviny), pomocné a provozovací látky, náhradní díly, vratné obaly a další movité věci s dobou použitelnosti kratší než jeden rok bez ohledu na jejich výši ocenění
- ▶ zásoby vlastní výroby včetně zvířat patřících do zásob – nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky, zvířata
- ▶ zboží – movité věci, které účetní jednotka pořizuje za účelem dalšího prodeje





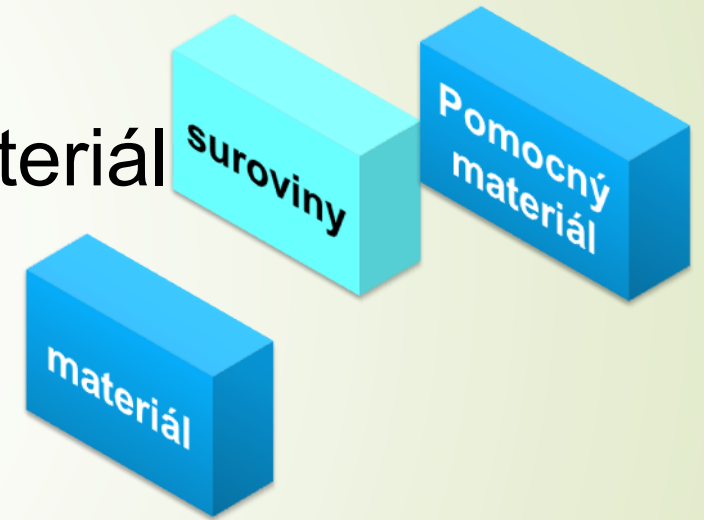
# Pořízení zásob – vlastní výroba

- 2) **Vlastní výroba**
- nedokončená výroba
- polotovary
- zvířata



# Organizace zásobování

- **Smyslem činnosti je:**
  - zabezpečení všech druhů materiálů v potřebném **množství**
  - v potřebné **kvalitě**
  - v potřebném **čase**
  - v potřebném **místě** k **zajištění plynulosti výroby**, a to s co **nejnižšími náklady**



# Zásobovací činnost I. – plánování zásob

- **Plánování objemu nákupu**
- - vycházíme z bilanční rovnice, která má tuto základní podobu
- **Počáteční zásoba + nákup = spotřeba + konečná zásoba**

$$PZ + N = S + KZ$$

# Zásobovací činnost I. – plánování zásob

## Výpočet budoucí spotřeby materiálu

### Existují 3 metody

- a) **Metoda podle technické dokumentace**
  - stanovení norem spotřeby materiálu
- b) **Indexní metoda**
  - vychází ze spotřeby minulých let
- c) **Metoda podle výtěžnosti**
  - méně přesná, používá se na jatkách
  - výtěžnost masa v %



# Použití metod

## ➔ Závisí na:

- výrobním programu podniku
  - jeho velikosti i úrovni
  - schopnosti pracovníků

Odborníci

Výrobní  
program

Velikost  
podniku



# Stanovení velikosti zásob

- ▶ Podniky vytvářejí různé druhy zásob . Může se jednat o zásobu
- ▶ **běžnou** – kryje spotřebu materiálu mezi dvěma dodávkovými cykly,
- ▶ **pojistnou** – slouží k pokrytí výkyvů nejen v dodávkách, ale také v poptávce,
- ▶ **technologickou** – skladování tvoří součást technologického procesu, v procesu skladování se tvoří přidaná hodnota výrobku (např. stárnutí, dozrávání, kvašení).

# Zásobovací činnost – úkoly nákupního oddělení

1. Výběr vhodného dodavatele
2. Právní podmínky nákupu
3. Převzetí a zaplacení dodávky



# Pořízení materiálu

- ▶ Samotnému pořízení materiálu předchází **výběr dodavatele**. Pracovníci nákupu vycházejí z několika nabídek. Častými kritérii pro výběr a hodnocení dodavatele jsou: cena, jakost, termín dodání, ale také ochota zapojit se do systému plánování výroby a ochota spolupracovat při zabezpečení jakosti.
- ▶ Podniky provádějí pravidelná hodnocení stávajících dodavatelů. Dodavatelé, kteří nesplňují požadovaná kritéria, jsou nahrazováni dodavateli novými.
- ▶ Sjednání dodávek s vybraným dodavatelem se děje zpravidla na základě **kupní smlouvy**. V kupní smlouvě se podle obchodního zákoníku prodávající zavazuje dodat kupujícímu movitou věc a převést na něho vlastnické právo k této věci. Kupující se zavazuje zaplatit kupní cenu





# Výběr vhodného dodavatele

- **Při výběru vhodného dodavatele zvažujeme určitá kritéria:**
- Cena
- Kvalita
- Solidnost a spolehlivost
- Doprava
- Platební podmínky
- Množstevní slevy

# Způsoby objednání

- **Způsoby objednání mohou být následující:**
- Písemně
- Prostřednictvím firemních zástupců
- Výběr podle katalogu
- Telefonicky, e-mailem
- Ústně



# Právní podmínky nákupu

- 1. Sepsání smlouvy mezi kupujícím a prodávajícím
- Po výběru vhodného dodavatele následuje **právní zajištění dodávek**
- S dodavatelem je uzavřena smlouva dle **Obchodního zákoníku**
- Mezi nejčastěji uzavírané smlouvy patří:
- **Kupní smlouva**
- **Smlouva o dílo**
- **Smlouva o uzavření budoucí smlouvy**

The image shows a document titled "Kupní smlouva" (Purchase Agreement). It contains several fields for personal information, including "Kupující: Iměno a příjmení:" (Buyer: Name and Surname), "Trvale bytem:" (Permanent Address), and "Rodné číslo:" (ID Number). There are also fields for "Prokaz:" (Proof) and "Příjmení:" (Surname). The document is presented as a scan of a physical form with a black border.



# Dodávka materiálu do podniku

- ▶ Dodávka materiálu do podniku je doprovázena *dodacím listem* a *daňovým dokladem – fakturou*.
- ▶ Dodávka je převzata od dopravce a potvrzení převzetí se provede na dodacím listě. Odběratel má při převzetí povinnost zkontrolovat, zda dodávka odpovídá kupní smlouvě. Podrobnější kontrola je prováděna v rámci přejímky materiálu, kdy se kontroluje nejen množství, ale také jakost. Na sklad se na základě *příjemky* převezme materiál, který odpovídá sjednaným podmínkám dodávky. Zásilka, která není v pořádku, je reklamována
- ▶ Materiál na skladě je evidován na *skladní kartě zásob*.

# Materiálový a informační tok


| MATERIÁLOVÝ TOK | INFORMAČNÍ TOK          |
|-----------------|-------------------------|
| Příchod dodávky | dodací list             |
|                 | daňový doklad (faktura) |
| Převzetí        |                         |
| Přejímka        | příjemka                |
|                 | reklamace               |
| Skladování      | skladní karta           |
| Výdej ze skladu | výdejka                 |

# Právní zajištění dodávky

- ▶ **Nákupní činnost** navazuje na právní zajištění
- ▶ Jde o provádění praktických činností, které vyplývají z kupní smlouvy
- ▶ Je třeba určit **termín dílčích dodávek** (denní, týdenní, měsíční)
- ▶ Následuje **objednání materiálu**
- ▶ **Právní zajištění :**
- ▶ **a) Odpovědnost za škodu**
- ▶ např. odběrateli vzniklé v důsledku nedodání dodávky.
- ▶ **b) Odpovědnost z prodlení**
- ▶ např. pokud odběratel nezaplatí
- ▶ dodávku včas, je povinen zaplatit úrok z prodlení.
- ▶ **c) Odpovědnost za vady**
- ▶ např. nekvalitní materiál.
- ▶ **Vady** jsou často předmětem sporů, dělí se na:
- ▶ **vady právní a vady zboží či díla.**

# Rámcová kontrola převzetí materiálu

- Odběratel má povinnost při přejímání materiálu zkontrolovat, zda **přebíraný materiál odpovídá smlouvě**.
- Protože jde o náročný úkon, probíhá při převzetí u dodavatele či na rampě **tzv. rámcová kontrola**. Ta zahrnuje:
  - kontrolu neporušenosti obalů
  - kontrolu počtu jednotek (počet beden, krabic)
- Kontrola se provádí **podle dodacího listu**

| FAKTURA - DAŇOVÝ DOKLAD                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                   | VARIABILNÍ SYMBOL : 6000036                                                                                                                                                                           |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------------|-----|---------|----------------|-----|------------|--------------|------------------|----------|-----|---------|----------|--|------|----|------|------|------|----|------|------|
| Dodavatel:<br><b>Pavel Novák</b><br>Procházkova 527<br>570 01 Litomyšl<br>IČ: 328 88 794<br>DIČ: CZ26803980242<br>Telefon: 606 244 216<br>E-mail: TRELLE@volny.cz<br>http://trell.hyperlink.cz                                                                                                                                                                                                                         |                                   | Číslo dokladu: <b>FV-6000036</b><br>Konstantní symbol: 0308<br>Objednávka: OB-400072    Dodací list: DL-400064<br> |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| Číslo účtu: <b>1349890349</b> <b>0800</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                   | Odběratel:<br><b>Technické služby s.r.o.</b><br>Lužnická 645<br>570 01 Litomyšl<br>IČ: 00194204<br>DIČ: CZ00194204<br>Telefon: 606 245 128<br>p. Nevoňný                                              |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| Forma úhrady: <b>Převodem</b> <b>0800</b> <b>0800</b><br>Datum vystavení: 28.10.2006 <b>Vlastní</b><br>Datum zdanění: 28.10.2006<br>Datum splatnosti: 29.12.2006                                                                                                                                                                                                                                                       |                                   | Ev.čís.: 0130<br>Technické služby s.r.o.<br>Lužnická 645<br>570 01 Litomyšl                                                                                                                           |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| Oprava vozu Škoda SPZ: SYA 64-32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                   |                                                                                                                                                                                                       |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| Kód                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Název                             | Uvedené ceny jsou včetně DPH                                                                                                                                                                          | Množství     | PC za jed.       | DPH | Celkem  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0019                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | geometrie                         |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 365,00           | 19% | 365,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | femen AVX10X1075                  |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 137,00           | 19% | 137,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | čep ramene vr FE10577             |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 1026,00          | 19% | 2052,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | čep ramene sp FE10578             |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 1026,00          | 19% | 2052,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0024                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | tyčka říz pravá G0605             |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 1336,00          | 19% | 1336,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | tyčka říz levá G0606              |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 1336,00          | 19% | 1336,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | manžeta říz FE1138                |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 239,00           | 19% | 478,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | síl spodního ramene p/ FE4913     |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 285,00           | 19% | 570,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | síl spodního ramene zad FE10952   |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 656,00           | 19% | 1312,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0028                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | síl stabil M19129                 |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 109,00           | 19% | 218,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0029                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | gufero p/ S12017270               |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 179,00           | 19% | 179,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0030                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | manžeta pod GK26274               |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 525,00           | 19% | 525,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0031                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | p/ brzd hadička F4600             |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 294,00           | 19% | 588,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0032                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | tyčka stab M8171                  |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 679,00           | 19% | 1358,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0033                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | síl p/ ramene K360740             |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 796,00           | 19% | 796,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0034                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | spojka manžety polosa             |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 45,00            | 19% | 90,00   |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0035                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | žárovka 12V21W                    |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 10,00            | 19% | 10,00   |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0036                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | tažné zařízení SVC012052          |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 3537,00          | 19% | 3537,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0037                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | vazí filtr A17362                 |                                                                                                                                                                                                       | 1 ks         | 389,00           | 19% | 389,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0038                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | rejdivý čep 144922                |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 321,00           | 19% | 642,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0039                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | brzd váleček zadní 368408         |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 476,00           | 19% | 952,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0039                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | brzd váleček přední 368808        |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 519,00           | 19% | 1038,00 |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0040                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | p/ brzd hadice 185972             |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 103,00           | 19% | 206,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0041                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | pružina brzd čelisti 426008       |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 29,00            | 19% | 58,00   |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0042                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | hl kostka zad brzd válečku 001689 |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 216,00           | 19% | 432,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| *0042                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | hl kostka zad brzd válečku 160105 |                                                                                                                                                                                                       | 2 ks         | 219,00           | 19% | 438,00  |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| <table border="1"> <thead> <tr> <th>Základ bez DPH</th> <th>DPH</th> <th>Částka DPH</th> <th>Celkem s DPH</th> <th>Razítko a podpis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17720,17</td> <td>19%</td> <td>3366,83</td> <td>21087,00</td> <td rowspan="3"></td> </tr> <tr> <td>0,00</td> <td>5%</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>0,00</td> <td>0%</td> <td>0,00</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table> |                                   |                                                                                                                                                                                                       |              |                  |     |         | Základ bez DPH | DPH | Částka DPH | Celkem s DPH | Razítko a podpis | 17720,17 | 19% | 3366,83 | 21087,00 |  | 0,00 | 5% | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0% | 0,00 | 0,00 |
| Základ bez DPH                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | DPH                               | Částka DPH                                                                                                                                                                                            | Celkem s DPH | Razítko a podpis |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| 17720,17                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 19%                               | 3366,83                                                                                                                                                                                               | 21087,00     |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| 0,00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5%                                | 0,00                                                                                                                                                                                                  | 0,00         |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| 0,00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0%                                | 0,00                                                                                                                                                                                                  | 0,00         |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| Zadekrouheno: 0,00<br><b>CELKEM K ÚHRADĚ : 21087,00 Kč</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                   |                                                                                                                                                                                                       |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |
| Na všechny výrobky uvedené v dokladu podléhající dle nařízení vlády č. 173/97 Sb k posuzování shody je vydáno platné Prohlášení o shodě dle Zákona č. 22/97 Sb.                                                                                                                                                                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                       |              |                  |     |         |                |     |            |              |                  |          |     |         |          |  |      |    |      |      |      |    |      |      |

# Vady

- **Vady právní** – vznikají, jestliže je zboží zatíženo právem třetí osoby, např. prodávající je povinen zboží předat dopravci.
- **Vady zboží či díla**
- Členění se podle různých hledisek:
  - **a) kvantitativní**
  - např. nepřišlo ujednané množství zboží
  - **b) kvalitativní**
  - např. zboží nesplňuje požadovanou jakost
  - **c) zjevné × skryté**
  - **d) odstranitelné × neodstranitelné**





# Reklamace



# Reklamace

- **Je písemná forma**, ihned po zjištění vady do konce záruční lhůty.
- **Reklamační nároky**
  - dodání náhradního zboží
  - oprava zboží
  - sleva na zboží
  - vrácení peněz

# Záruční doby

- ▶ Lhůta, po kterou lze zboží reklamovat, se liší dle jeho charakteru. V žádném případě tedy neplatí, že s koupí zboží získáváte automaticky nárok na dvouletou záruku. Záruka začíná běžet v okamžiku převzetí věci kupujícím.

## Obecná délka záruční lhůty

- ▶ Klasická délka záruční lhůty je 2 roky, přičemž ji **nelze** uplatňovat u věcí, které se rychle kazí, a u věcí použitých.
- ▶ K některému druhu zboží je buď zdarma, nebo za příplatek možné získat záruku delší.

# Převzetí a zaplacení dodávky

- Zboží při přejímce musí být zkontrolováno, zda odpovídá smlouvě.
- **Kontrola** se provádí srovnáním skutečnosti s **dodacím listem**.

Cigler Software, a.s.  
Drobného 555/49  
602 00 Brno  
Česká republika

IC: 25588738  
DIČ: CZ25588738  
www.idoklad.cz

tel.: 549 822 511  
e-mail: testovaci@cs@testovaci.csnet



**Dodací list k faktuře číslo** 20160011

 **iDoklad**

**Odběratel**  
CÍGLER SOFTWARE, a.s.  
Drobného 555/49  
612 00 Brno, Královo pole  
Česká republika

**Datum**  
vystavení: 02.01.2016  
DUZP: 02.01.2016

**Symbol**  
konstantní: 0308  
variabilní: 20160011

**Číslo objednávky:**  
Měna: Kč

| Označení dodávky | Počet   | m. j. | Cena za m.j. | DPH % | Bez DPH   | DPH      | S DPH     |
|------------------|---------|-------|--------------|-------|-----------|----------|-----------|
| Zboží            | 85,0000 | ks    | 138,7500     | 21    | 10 093,75 | 2 119,69 | 12 213,44 |
| Doprava          | 1,0000  |       | 171,0000     | 21    | 171,00    | 35,91    | 206,91    |
| Zakrouhlení      | 1,0000  |       | -0,2700      | 21    | -0,28     | -0,06    | -0,33     |

Do cen byla promítnuta celková sleva 5,00 % z faktury.

# Skladování materiálu

- ▶ Zásoby materiálu ve skladech umožňují vyrovnávat časový nesoulad mezi dodávkami materiálu a požadavky výroby na jeho spotřebu.
- ▶ Materiál ve skladech je evidován na **skladních kartách**. V nich se podle **příjemky** zaznamená příjem materiálu a do spotřeby se materiál vydává na základě **výdejky**
- ▶ Podle skladovaných materiálů se volí, jak musí sklad vypadat, aby optimálně plnil svou funkci. Sklady musí být vybaveny tak, aby se s materiálem dalo rychle a hospodárně manipulovat včetně zpracování evidence. Využívá se automatizovaných systémů, které zajišťují příjem materiálu i jeho výdej do spotřeby a zároveň zpracovávají velké množství informací.
- ▶ Podniky mohou využívat smluvní skladování.
- ▶ Takovéto logistické služby poskytuje např. DHL.

# Přejímka x Příjemka

## Přejímka :

Je proces kontroly a přijímání zboží na sklad.

- 1) Od přepravce
- 2) Od dodavatele
- Současně se zbožím je zaslána odběrateli i **faktura** – zaplacení
- **Příjemka :**
- Je doklad evidující přijaté zboží na sklad.

# Příjem zboží

- ▶ Z technologického pohledu můžeme příjem zboží definovat jako činnosti bezprostředně se zabývající manipulací se zbožím při vstupu zboží do skladu.
- ▶ **Má dvě fáze:**
  - Odběr zboží od dodavatele
  - Kontrola množství a jakosti odebraného zboží čili **přejímka zboží**
- ▶ **Podstatou příjmu zboží a přejímky zboží**
- ▶ je zachytit stav zásilky po příchodu do skladu
- ▶ zajistit právní podklady pro hmotnou odpovědnost za dodané zboží.



# Úkol:

- ▶ Proč jsou zásoby v podniku tak důležité?
- ▶ Proč zásoby v podniku způsobují vznik dodatečných nákladů?



# Investiční činnost podniku - Dlouhodobý majetek

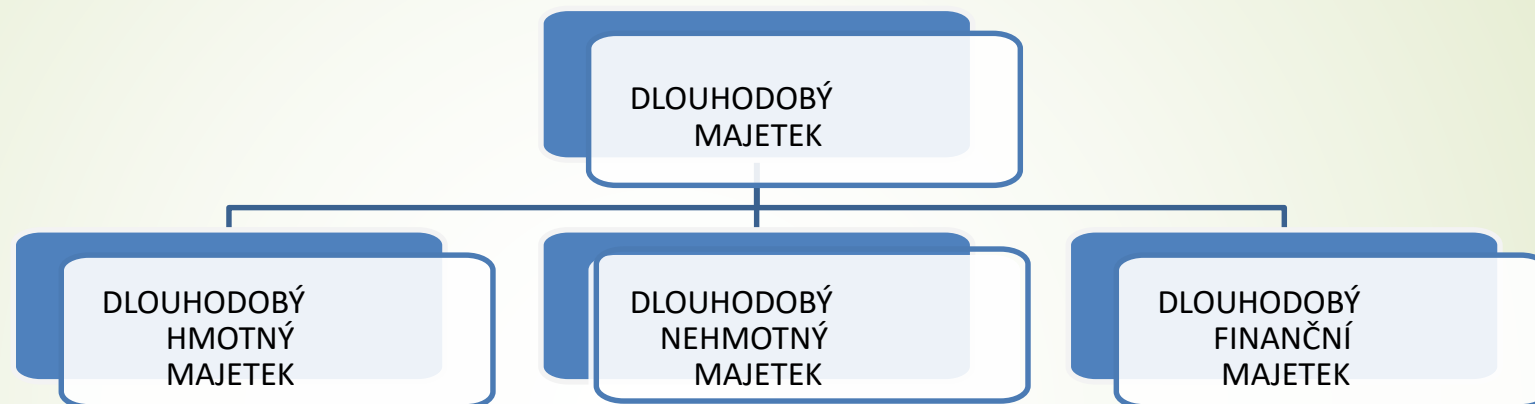
- Investiční činnost je jedna z podnikových činností.
- **Investiční činnost znamená použití kapitálu na:**
- **Nákup potřebného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku**
- **Vložení (investování) do cenných papírů, budov, pozemků**



# Dlouhodobý majetek

- **Dlouhodobý majetek podniku se rozděluje na:**
- **1. dlouhodobý hmotný majetek**
- Stavby
- Samostatné movité věci
- Základní stádo a tažná zvířata
- Pěstitelské celky trvalých porostů
- Pozemky
- Umělecká díla a sbírky
- **2. dlouhodobý nehmotný majetek**
- Zřizovací výdaje
- Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- Software
- Ochranná známka
- Ocenitelná práva
- Goodwill
- **3. dlouhodobý finanční majetek**
- Dlouhodobé cenné papíry (majetkové, dlužné)

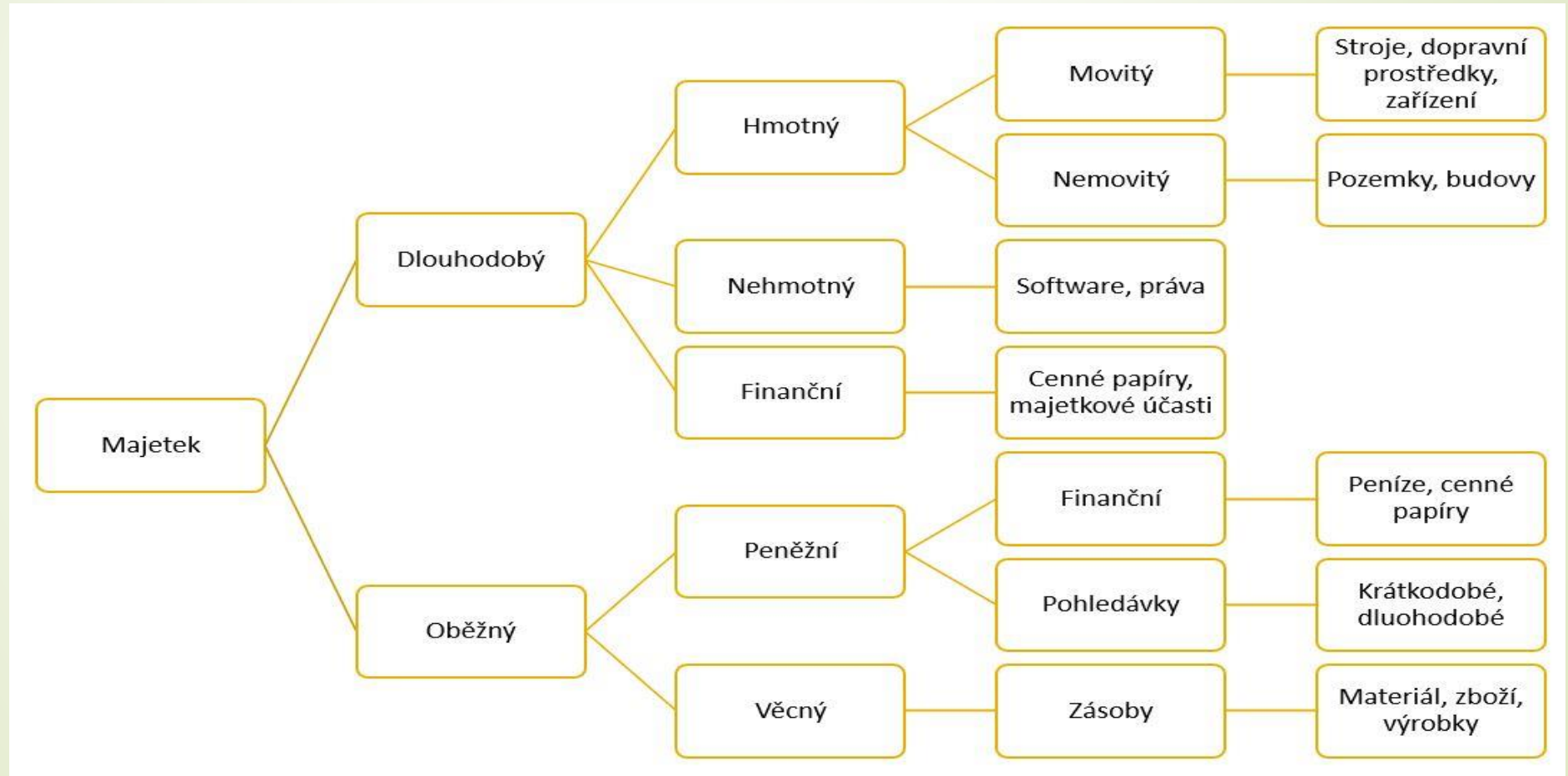
# Dlouhodobý majetek - schéma



## Úkol: Rozhodněte, o jaký majetek se jedná:

- ▶ software na vedení účetnictví 48 000 Kč,
- ▶ osobní automobil v pořizovací ceně 350 000 Kč,
- ▶ nakoupené obligace v hodnotě 500 000 Kč s dobou splatnosti 5 let,
- ▶ luxusní sedací souprava v ceně 90 000 Kč,
- ▶ výrobní hala,
- ▶ vysokozdvížený vozík v ceně 250 000 Kč,
- ▶ licence na výrobu motorových pil
- ▶ know-how na výrobu doplňkového sortimentu

# Schéma majetku podniku





# Plánování a pořízení dlouhodobého majetku

- ▶ Podnik nejčastěji pořizuje dlouhodobý majetek, jestliže potřebuje **obnovit kapacitu** (nahrazuje majetek, který je opotřebován) nebo potřebuje **rozšířit kapacitu**.
- ▶ Vynakládání finančních prostředků na pořízení dlouhodobého majetku označujeme jako **investice**. Podnik investuje do pořízení dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku a do dlouhodobého finančního majetku. V této kapitole se budeme zabývat pouze **investicemi do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku**.



# Hodnocení efektivnosti investic

- ▶ Pořizování dlouhodobého majetku je vzhledem k jeho pořizovací ceně finančně nákladné, proto je zapotřebí zjistit, zda se vynaložené prostředky podniku vrátí.
- ▶ Efektivnost investic se posuzuje na základě různých metod. Velmi jednoduchá je metoda stanovení **prosté návratnosti investice**, kdy se výdaje na investici porovnávají poměrem s příjmy, které z investice plynou.
- ▶ Nedostatečnost této metody spočívá v tom, že nebere v úvahu faktor času

# Financování investic

- Pořízení dlouhodobého majetku je možné financovat z vlastních zdrojů a z cizích zdrojů.
- **Vlastní zdroje** mají zpravidla charakter vnitřních zdrojů a jsou tvořeny odpisy a čistým ziskem. Vnějšími vlastními zdroji mohou být vklady společníků, kterými dochází ke zvýšení základního kapitálu.
- **Cizí zdroje** představují finanční prostředky, které si podnik půjčil. Musí je ve stanovené lhůtě vrátit a zaplatit za ně úrok. V případě financování investic by se mělo jednat o dlouhodobé zdroje, např. *dlouhodobé bankovní úvěry, emise dluhopisů a finanční leasing*.

# Pořízení investic

- ▶ Pořízení movitých věcí (strojů, výrobních zařízení, dopravních prostředků) probíhá obdobně jako pořízení materiálu. Podnik vybírá vhodného dodavatele, se kterým uzavírá kupní smlouvu.
- ▶ Pokud podnik bude pořizovat rozsáhlejší investici (technologickou i stavební), investiční činnost probíhá v několika etapách.
- ▶ Realizaci investice předchází příprava, která zahrnuje zpracování projektové dokumentace, hodnocení efektivity investice, výběr dodavatelů a získání potřebných povolení. V průběhu realizace investice se provádí kontrola. Jestliže je součástí investice také stavební část, musí být provedena kolaudace. Investor přebírá investici jako celek, tzn. stavbu včetně strojního vybavení



# Pořízení dlouhodobého majetku

- před pořízením je třeba zvážit, v jakém rozsahu jej potřebujeme
- **Způsoby pořízení** dlouhodobého majetku:
  - **1. nákupem od dodavatele**
  - **2. vlastní výrobou**
  - **3. darováním**
  - **4. přeřazením z osobního užívání do podnikání**
  - **5. leasingem**



# Opotřebení dlouhodobého majetku

- ▶ Převážná část DM hmotného a nehmotného se opotřebovává a po určité době se tento majetek vyřazuje a nahrazuje novým. Tato činnost se nazývá **reprodukce** dlouhodobého majetku.
- ▶ **Reprodukce se člení na:**
- ▶ **1. prostou** – stroj nahradíme strojem se stejným výkonem
- ▶ **2. rozšířenou**- stroj nahradíme strojem s vyšším výkonem
- ▶ **3. zúženou** – stroj nahradíme strojem s nižším výkonem
- ▶ Opotřebováním dlouhodobého majetku jeho hodnota postupně přechází do hodnoty výrobků a služeb.

# Rozlišujeme opotřebení:

- **fyzické** – dochází k němu mechanickým opotřebením
- **morální** – je způsobeno technickým rozvojem
- Opotřebení vyjádřené v korunách se nazývá **odpis**.
- **Rozlišujeme odpisy:**
  - **1. účetní odpisy** – vyjadřují skutečné opotřebení majetku a stanovují se podle doby užívání nebo ve vztahu k výkonu
  - **2. daňové odpisy** – jsou upraveny Zákonem o dani z příjmů. Majetek je zařazen do odpisových skupin. Podnik volí buď rovnoměrné odpisování nebo zrychlené odpisování

# Opotřebení dlouhodobého majetku

- ▶ Dlouhodobý majetek se používá dlouhodobě a nemění svou podobu, ale opotřebovává se. **Opotřebení** (amortizace) spočívá nejen v tom, že se snižují užité vlastnosti dlouhodobého majetku, ale také v jeho technickém zastarávání, které je dáno technickým pokrokem. **Princip odpisování dlouhodobého majetku**
- ▶ Opotřebení dlouhodobého majetku se vyjadřuje odpisy.
- ▶ **Odpis** je peněžním vyjádřením opotřebení dlouhodobého majetku. Formou odpisů přechází vstupní cena dlouhodobého majetku do nákladů, a tím také do cen produkce. Princip odpisování, základní pojmy a vztahy nám vysvětlí následující příklad.

# Příklad

- Podnik má v majetku dodávkový automobil, jehož vstupní cena je 800 000 Kč. Předpokládaná doba používání automobilu je 4 roky a automobil bude odepisován rovnoměrně, tzn. v každém roce bude stejná výše odpisu.

$$\text{Roční odpisová sazba} = \frac{100\%}{4} = 25\%$$

$$\text{Roční odpis} = \frac{\text{vstupní cena}}{100} * \text{roční odpisová sazba}$$

- Výše odpisů v jednotlivých letech je uvedena v tabulce. Odpisy se postupně sčítají a jejich souhrn za určitou dobu se nazývá **oprávky**. **Zůstatková cena** vychází ze vstupní ceny, od které se odečtou oprávky

| Rok | Odpis   | Oprávky | Zůstatková cena |
|-----|---------|---------|-----------------|
| 1   | 200 000 | 200 000 | 600 000         |
| 2   | 200 000 | 400 000 | 400 000         |
| 3   | 200 000 | 600 000 | 200 000         |
| 4   | 200 000 | 800 000 | 0               |

# Vyřazování dlouhodobého majetku

- Důvody pro vyřazení dlouhodobého majetku mohou být různé:
- Dlouhodobý majetek vyřazujeme z důvodu:
  - **1. likvidace**
  - **2. prodeje**
  - **3. darování**
  - **4. přeřazením z podnikání do osobního užívání**
  - **5. v důsledku manka a škody**

Vyřazení majetku se provádí likvidací, případně prodejem. Některý majetek je možné také darovat (neziskovým organizacím). O vyřazení majetku je proveden zápis, který slouží jako doklad.

# Evidence dlouhodobého majetku

- 1.při převzetí od dodavatele– vyhotovuje se **zápis o převzetí DM**
- 2.při převzetí do užívání – **inventární karta**
- Ta obsahuje: inventární číslo, datum zařazení, způsob pořízení, vstupní cenu, technické údaje, výše odpisů, atd.
- 3. při vyřazení – **zápis o vyřazení** dlouhodobého majetku činnosti

| INVENTÁRNÍ KARTA INVESTIČNÍHO MAJETKU |                 |                            |                             |                 |                 | č. ....         |
|---------------------------------------|-----------------|----------------------------|-----------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Název nebo popis                      |                 | Inventární číslo           | Výrobce                     | Rok výroby      | Výrobní číslo   |                 |
| Datum původního pořízení              | Pořizovací cena | Datum zařazení do evidence | Reprodukční pořizovací cena | Datum vyřazení  | Způsob vyřazení |                 |
| <b>Účetní případy</b>                 |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
| Datum                                 | Číslo dokladu   | Obsah zápisu               |                             | Pořizovací cena | Odpisy          | Zůstatková cena |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |
|                                       |                 |                            |                             |                 |                 |                 |

ČO EAN 8594017291220

# Efektivnost investiční činnosti

- ▶ V investiční činnosti musí být uplatňována **zásada hospodárnosti**.
- ▶ Podnik by měl pořizovat jen takový majetek, který potřebuje a který bude efektivně využívat.
- ▶ Pro hodnocení efektivnosti se používají různé metody, které posuzují:
  - ▶ **1.výnosnost (rentabilitu)**
  - ▶ **2. návratnost investic**

# Výnosnost (rentabilita)

- Ukazatel vyjadřuje, kolik korun zisku přinese 1 Kč vynaložených nákladů na investici ročně. Pokud ukazatel vynásobíme 100, výsledek získáme v procentech

$$\text{Výnosnost} = \frac{\text{Průměrný čistý roční zisk z investice}}{\text{Náklady na investici}}$$



# Návratnost

- ▶ Ukazatel vyjadřuje, za jak dlouho se vynaložené prostředky vrátí.
- ▶ vyjadřuje, za jak dlouho se vynaložené prostředky vrátí.

$$\text{Návratnost} = \frac{\text{Investiční náklad}}{\text{Roční čistý zisk z investice}}$$



# Příklad na výnosnost investice

- ▶ Podnik pořídí nový stroj za 580.000 Kč. Čistý roční zisk, který plyne z produkce tohoto stroje, činí 90.000 Kč. Životnost stroje je 5 let.
- ▶ Vypočítejte ukazatel výnosnosti a doby návratnosti. Posudte efektivnost této investice

## Řešení

- Doba návratnosti =  $\frac{580.000}{90.000} = 6,44$  let

$$\text{Výnosnost} = \frac{90.000}{580.000} = 0,155 \text{ Kč, tj. } 15,5 \%$$

**Investice je neefektivní**, doba návratnosti je delší než doba životnosti.

Děkuji za pozornost

